

Nieuwjaarstoespraak van Voorzitter Freddy Bijl op 14 januari 2018 in Centrum De Vierschaar.

Mevrouw de Burgemeester, heren Schepenen, leden van de Gemeenteraad, dames en heren, u allen kunstliefhebbers,

Welkom op deze nieuwjaarsreceptie van de LKK, die door een reeks omstandigheden een paar keer van locatie en van uur veranderde. Maar jullie zijn hier talrijk aanwezig. Wat ons, het team van de LKK, een goed gevoel geeft.

Maar voor we ons begeven op het pad van de toekomst, the feel good beleving, past het om even stil te staan bij het veel te vroege overlijden van een kunstkenner, die ons meermaals de weg toonde naar de waardering voor de Latemse historische kunstenaars en die dat ongetwijfeld nog vele malen zou gedaan hebben, maar die onverbidde ziekte velde hem al op 37-jarige leeftijd.

Ik bedoel Tanguy Eeckhout, lange jaren verbonden aan het MDD. Ik stel voor dames en heren, een minuut stilte te houden en - ieder voor zich – even stil te staan bij dit verlies.

*****

En ja, ik sta hier dus voor het eerst als voorzitter van de LKK voor jullie. In de lente van het vorige jaar werd ik verkozen tot voorzitter en hield ik uitvoerige gesprekken met alle bestuursleden.

Hen wens ik bij deze gelegenheid oprecht te danken voor de inzet, de teamgeest en het enthousiasme die zij aan de dag leggen. Zonder hen kan de LKK niet vooruit, geen nieuwe initiatieven ontwikkelen en evenmin de leden enthousiast maken om deel te nemen aan onze activiteiten.

Zo dadelijk vertel ik meer over de activiteiten die gepland zijn de komende maanden.

Eerst wil ik even terugblikken op het voorzitterschap van Freya Malfait – De Clercq die meer dan een decennium de LKK stuurde en de richting aanwees. Het is immers onze bedoeling die lijn verder te zetten.

Bestuursleden bezorgden me een aantal speeches van de voorbije jaren van:

- Eric Van den Abeele, als schepen van cultuur bij het 50 jarig bestaan van de LKK in 2009
- Nog een van Erik, bij de opening van het museum Gevaert Minne in 2013
- En ten slotte de Nieuwjaarsspeech van Freya van 2013, toen Piet Boyens als gewezen cultuurfunctionaris, in het bestuur trad en Freya als voorzitter enkele krijtlijnen van haar toekomstvisie naar voor bracht.

Ik zag er vier: de oprichting 'Vrienden van de Latemse musea', een nieuwe impuls geven aan de interesse in de activiteiten, ten derde uitbreiding en ten slotte samenwerking.

We gaan de lijn van de vorige voorzitter verder zetten, en ik stel als mijn persoonlijk devies 'Het was goed, maar we gaan proberen nog beter te doen'. De uitdaging is aan ons.

We luisteren naar haar woorden: "... dit betekent dat we het voortaan anders moeten aanpakken en dat zullen we doen, want na vallen komt opstaan."

Om in beeld te komen zijn er vandaag de nieuwe

- Website en Facebook – We moeten mee met onze tijd

- Communicatie met onze leden: twee maal per jaar met een papieren versie, meermaals per jaar met een e-nieuwsbrief

- In die nieuwsbrief zullen we onder meer de initiatieven oplistten waarbij Latemse kunstenaars in binnen- en buitenland getoond worden. Bvb.: de Foujita-tententoonstelling in Parijs. Foujita die samen met Marc Chagall destijds naar Latem afzakte.

Een deel van die initiatieven gaan we realiseren door:

- Programmatie van lezingen en uitstappen

- Meerdere bezoeken aan de collectie van het MSK te Gent, waar de Latemse schilders een opwaardering kregen bij de recente heropening

- In 2019 zal ook ongetwijfeld het Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen onze aandacht krijgen, want ook daar krijgen onze kunstenaars een prominentere plaats

- Op 17 maart 2018 bezoeken we de tentoonstelling Tytgat in Leuven en Léger in BOZAR Brussel. Tytgat, een kunstenaar die midden onze eigen kunstenaars vertoefde, een kunstenaar die schitterend het tijdsbeeld waarin onze kunstenaars leefden, kon vatten.

- De Biënnale 2018, waar we weliswaar niet dicht bij betrokken zijn, maar in het kader waarvan, we zeker een reeks lezingen programmeren en bezoeken verspreid over dit jaar:
  - over landschappen in de 17de en 18de eeuwse schilderkunst,
  - over de 19de en vroeg 20ste eeuwse schilderkunst en
  - over het landschap in de hedendaagse kunst.
  - Tot een tentoonstelling over landschappen in het Louvre Lens – juiste gegevens krijgen momenteel de laatste invullingen binnen de museummuren. Hier komt het ideeetje van een ID-groep voor het eerst om de hoek kijken .... Daarover straks meer.

Komen we dan in de herfst van dit jaar tot het 'Van den Abeele'- moment. Sophie De Smet, de cultuurfunctionaris van onze gemeente, heeft zich daar reeds met groot enthousiasme op ingewerkt.

Op 22 december 1918 stierf Binus Van den Abeele, op 25 juli 1919 werd Raf van den Abeele geboren, in 1959 werd de Latemse Kunstkring opgericht – dus ja... volgend jaar 60 jaar geleden.

Wat plannen we:

- Op 22 december een lezing over Binus Van den Abeele, om dan in het voorjaar van 2019 een
- tentoonstelling te plannen over Binus,
- over zijn zoon Herman die ook waardevolle schilderijen maakte (we beloven jullie een ontdekking!),

- over Hugo van den Abeele, gemeentesecretaris en inrichter van de eerste tentoonstelling over de Latemse kunstenaars in augustus 1924, en ja
- over Raf van den Abeele als kunstminnaar en oprichter van de LKK 60 jaar geleden.

Ten slotte zouden we deze tentoonstelling op 22 december kunnen openen met een muzikaal intermezzo van de Leievaganten, waar Jan en Joost Van den Abeele de juiste tonen brachten.

*****

Misschien als huidig intermezzo even aandacht voor de BINUS-prijs, vorig jaar voor het eerst toegekend door de Gemeentelijke Raad voor Cultuuradvies, aan Fons Roggeman, reeds jaren trouw lid van de LKK. Nogmaals proficiat Fons en dank voor de mooie schilderijen waar we blijvend kunnen genieten.

De Binus-prijs werd ingesteld op initiatief van Bart Vandesompele, voorzitter van de Gemeentelijke Raad voor Cultuuradvies en die we hier vandaag mogen verwelkomen. Welkom Bart.

Terug naar de woorden van Freya:

“In onze statuten van 1959 staat, ik citeer: “Onze vereniging wil het artistieke gebeuren uit Latem en de Leiestreek propageren”. Ongetwijfeld zullen we dat doen, maar we willen nog meer. We moeten van onder onze kerktoren vandaan. Vandaag is het kunstgebeuren niet meer regionaal maar wel mondiaal en kosmopolitisch. Ook onze visie op kunst en cultuur moet breder worden. We willen onze vleugels uitslaan’.

We kunnen deze gevleugelde woorden van Freya alleen maar beamen en stellen dat wij, het bestuur van de LKK dit ideaal met overtuiging en doorzetting te proberen realiseren.

Wij houden van uitdagingen.

Terug naar de woorden van Freya in 2013: ditmaal over samenwerking. Samenwerking tussen de verschillende Latemse musea, maar daarover doen we vandaag geen bijzondere uitspraken, maar wel over samenwerking met de andere Latemse verenigingen.

Met de Brede Visie op Cultuur is die al gerealiseerd.

Met de samenwerking met de GRC, de Seniorenraad, Luki-Art, de Fotoclub, Erfgoed Deurle, Heemkring Scheldeveld staan we in de startblokken met de tentoonstelling “Sint-Martens-Latem: Verleden en heden”

We zijn klaar met de voorbereiding maar konden niet voluit gaan omdat het Gemeentebestuur ons vroeg via de Cultuurschepen Kristof Van den Berghe, die zich voor vandaag laat verontschuldigen, om de tentoonstelling te verdagen tot 2019. We beloven jullie veel visuele introducties met de hoop dat de Latemse kunstenaars opnieuw in het collectief geheugen mogen verankerd worden.

En dat daarbij de neuzen niet altijd in dezelfde richting zullen staan, mag reeds uit het boek ‘Karel en ik’ van Gustaaf van de Woestijne blijken toen hij schreef over Binus.

We komen erop terug.

En dan het laatste luik: De informele denktank, afgekort ID-groep. Piet Boyens, de vroegere cultuurfunctionaris en Freya, onze vroegere voorzitster, maakten een schitterende inventaris en kunsthistorische naslagwerken van onze kunstenaars.

Maar de huidige LKK, wil het gedachtegoed opnieuw bundelen, een groep vormen waarin zitten:

- museumverantwoordelijken van alle Vlaamse musea waar schilderijen van Latemnaars bewaard worden,
- galerijhouders die Latemnaars verkopen,
- schrijvers die boeken uitgeven over de Latemse kunstenaars
- kortom allen die professioneel bezig zijn met de ziel van de Latemse kunstenaars

En terug met Freya in gedachten toen ze stelde dat het Museum Gevaert Minne onze thuisbasis kan worden. De eerste bijeenkomst plannen we daar, in Gevaert-Minne, midden maart. En terug Freya – ik kan niet over jou zwijgen hé vandaag - : de samenwerking van de LKK en de gemeente zal voortaan optimaal verlopen, dat weten we zeker. Mag dit onze nieuwjaarswens zijn? beste leden van de LKK.

Het was Freya's wens dat de naam LKK zou veranderen in "Latemse Kunstkring - Vrienden van de Latemse Musea". Die wens gaan we momenteel nog niet in vervulling brengen, maar na de Van den Abeele tentoonstelling en het zomerinitiatief 'Sint-Martens-Latem: Verleden en Heden', hopen we de synergie tussen de Latemse musea zo sterk te maken dat die naam misschien wel boven de doopvont kan gehouden worden.

Over nieuwe namen gesproken: Freya wenste te komen met haar nieuwe hondje. Ik vermoed dat ze hem (of "haar" moet ik er duidelijk bij zeggen in deze gender-gevoelige tijden) meteen de liefde voor de Latemse kunst wil bijbrengen.

Lieve Freya, gisteren was ik bij vrienden die hun hondje Rudy noemden.... Waarom zou jij je hondje niet Binus noemen???

Hij/zij krijgt van ons meteen een ere-medaille.

Na dit vleugje humor kan ik maar één wens uiten, laten we vanaf vandaag door het leven gaan als "Vrienden van de Latemse kunst(kring)."

Aan allen een super gezondheid.... prosit

*****